

Nr. 23

Urd utkommer hver 14de dag og koster kr. 3,25 pr. kv., 50 øre pr. nr. Eksp.: Horngården, Øvre Slottsgt. 21, Oslo, tlf. 20 216.
Utgiver: A/S Urd. Redaktør: Conny Juell. Red.sekr.: Jorunn Steinhamar. Telefon 22 040.

50 årg.

MOLLA JOHNSON:

Nye mennesker — nytt Europa.

HVA ER CAUX?

De fleste mennesker har sikkert ikke begrep om hverken hvor Caux ligger, hva Caux er, eller at noe spesielt overhode foregår der nede.

Kanskje noen få har hørt at det et steds i Sveits foregår en internasjonal verdenskonferanse med de samme mål som fredskonferansen i Paris, men med andre midler og med en annen måte å møte problemene på.

Selv var jeg så lykkelig å få være i Caux i tre uker, og jeg skal prøve å gi noen inntrykk av det som møtte meg der nede.

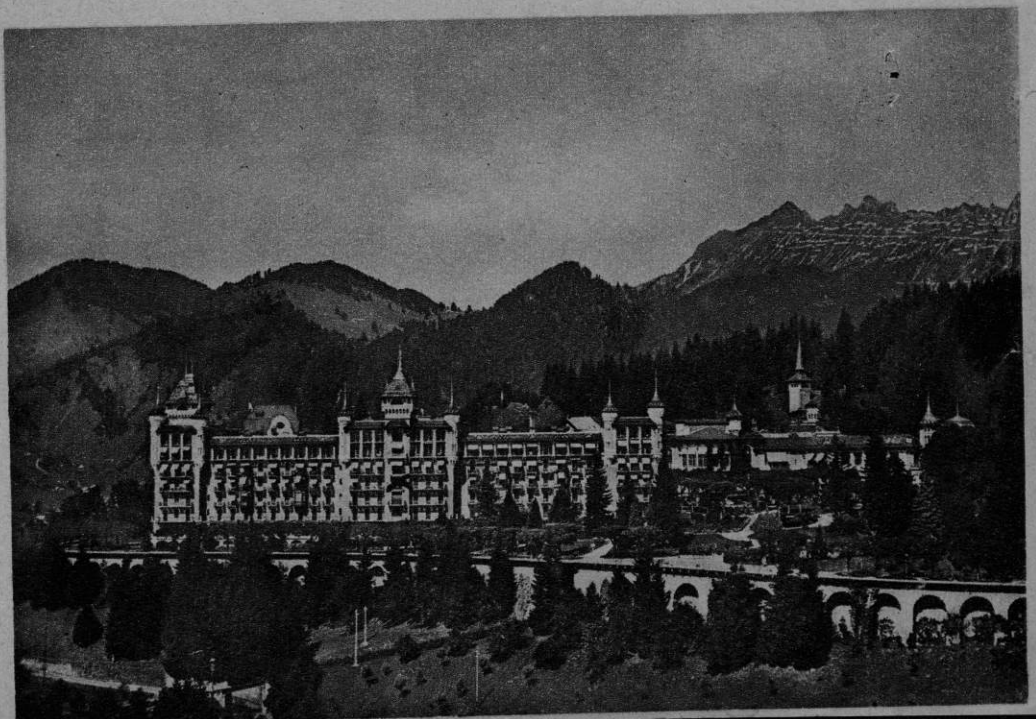
Vi kom der ned med fly over Danmark, Tyskland. «Det er et yndigt land!» Hvor det passer på Danmark! Landet lå der omgitt av sjøen som det yndigste lappeteppet i grønt og gult, med de karakteristiske lave, hvite bondegårdene bygd i firkant og med omtrent hver kvadratmeter jord dyrket. Plutselig forstod jeg dette eventyret med danskepakkene, at et så lite land kunne gi så meget til så mange!

Over Tyskland så vi byer som Hamburg fullstendig i ruiner. Vi fløy over krigsskueplasser med bombekraterer tett i tett. Vi så et utall av landsbyer forholdsvis uberørt, uten ytre merker på det som er hendt. Men hva vi ikke så, men som vi senere i Sveits fikk høre om, det var det folk som lever i landsbyene og ruinene. Et folk i fullstendig ruin! Sultende, uten tro, uten håp. «Den

som griper til sverd, skal omkomme ved sverd.» Disse ord er i en rystende grad gått i oppfyllelse i dette sverdets land.

Vi landet i Zürich og møtte der et helt annet bilde. Et velordnet, velstelt, solidt folk og land. Velstanden formelig slår en imøte. Vi reiste gjennom ganske store deler av Sveits, og beholdt vårt første inntrykk av solid velstand. Overalt velholdte hus og hager bugnende av blomster og frukt. Overfylte butikker, velklede mennesker. Sveits er eventyrlandet i Europa i dag, slik det ligger der uberørt, omgitt av krigsherjede naboland.

I dette eventyrlandet fant vi Caux.

«Mountain House» (tidligere Palace Hotel) i Caux.

Stedet hvor der kjempes og arbeides for å gi tilbake til Europa de moralske verdier som hele vår kristne kultur hviler på. Og som vi må erobre tilbake hvis ikke hele vår kultur skal gå til grunne. Caux ligger vidunderlig vakkert rett opp for Montreux ved Genfersjøen med utsikt over praktfulle alper.

Fra Montreux tok vi bjergbanen, som klatret oppover fjellsiden helt til Rochers de Naye, et fjell på 2045 m. Vi hoppet av omtrent midtveis i Caux, og fant alle tiders kjempehus, Mountain House, tidligere Palace Hotel. Palace Hotel var et av de største hotellene i Sveits. Jeg sier med vilje *var*. Nå er det et hjem for en verdensfamilie. Det kostet før krigen en formue å bo der, og stedet ble besøkt av indiske fyrster med følge og andre pengesterke folk.

For å gi et svakt begrep om husets dimensjoner, kan jeg nevne at korridorene er en kvart kilometer lange i hver etasje (jeg skal si jeg merket lengden da jeg vasket golvet der!). Det fins 15 000 vinduer i huset. Hvor mange værelser vet jeg ikke, men 6—700 mennesker sov og spiste der hver dag, uten at vi hverken sov eller satt oppå hverandre. Vel, da freden kom, stod Palace Hotel der i en trøstesløs forfatning. Stedet ble under krigen brukt til innkvartering av flyktninger, og redselsfullt ramponert. 800 dørhåndtak var ødelagt, 200 stoler spo-

lert osv. Møkk og skitt i utrolige mengder ble båret ut og kjørt vekk i vognlass. Myndighetene hadde brukt 15 000 francs bare til desinfeksjon. En del mennesker i Sveits, som føler ansvar for Europas framtid, hadde lenge vært på jakt etter et sted som kunne danne sentrum i arbeidet for Europas moralske gjenreisning. De fant Caux med Palace Hotel, og så mulighetene ved stedet.

Sveitserne våget spranget i tillit og tro, og kjøpte stedet. Og 1. juni begynte eventyret i Caux. Palace Hotel ble overtatt og omdøpt til Mountain House.

En enorm oppgave og enorme offere lå foran sveitserne. 1. juli skulle 450 000 fr. betales. Personlig møtte jeg tre familier der nede, som hadde solgt sine hus i Zürich, gitt pengene og flyttet inn i leiligheter i Bern, hvor det var billigere å leve.

En hushjelp gav alt hun hadde tjent i et år. En kontordame, som hadde spart 1500 fr., gav de 1000. Et ungt par gav sitt brudesølv. En familie som hadde samlet til hytte, gav hyttepengene. En hel del gav fast av sine inntekter, for å nevne noen eksempler på de økonomiske offere bak de 450 000 fr. som ble betalt.

Det neste var, hvordan skulle det bli mulig å få dette stedet satt i stand i løpet av 6 uker til å ta imot hundreder av mennesker fra alle kanter av verden. Bare 16

(Forts. s. 712.)

(Hva er Caux? Forts. fra s. 710.)

mann tok fatt i kjempehuset og gikk løs på oppgaven i tillit og tro, og de slet fra tidlig om morgenen til sent på kveld. Etter hvert kom der hjelpende hender til fra gruppen i Sveits og fra venner i andre land.

Vi ble f. eks. i Zürich mottatt av en advokat, som ganske selvfølgelig fortalte at hans ferie var medgått i Mountain House, i arbeidet med å skure etter flyktningene. Og slik brukte mange sveitsere i år sin ferie. Bare noen få fagarbeidere ble ansatt, alt arbeid ble ellers utført på frivillig basis.

15. juli var det verste gjort, slik at det ble mulig å ta imot alle som søkte ned til Caux for om mulig å finne et svar på alle de problemer menneskene lager for seg selv.

For meg selv står det slik at det var verd hele reisen å komme der ned og se og oppleve hva våre sveitsiske venner har ofret og ofrer for den idé de kjemper for, et nytt kristent Europa bygd opp av mennesker som gjennom Kristi Kors er blitt forvandlet til nye mennesker, og som ser hvor verdens nød ligger, som kjenner sitt ansvar og vet hvor løsningen fins for den enkelte og for verden.

I neste brev vil jeg prøve å fortelle litt om vårt daglige liv der nede og de mennesker jeg møtte.

Molla Johnson.